

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Ontwikkeling
Behandelaar: P.J. Valkier
Telefoonnummer: 0342495251

Vorstelnr.
Barneveld, 3 februari 2025
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: Voorstel Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen Opvang & Asiel Q1 2026

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met bijgevoegde Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen Opvang & Asiel Q1 2026 en het versturen van deze brief naar de gemeenteraad.

1. Inleiding

De bijgevoegde raadsinformatiebrief is om de gemeenteraad op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen op het gebied van asiel en opvang in de gemeente Barneveld. In deze raadsinformatiebrief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- 1) Oekraïneopvang
- 2) Voortgang realisatie asielzoekerscentrum (azc) Barneveld
- 3) Sub-regio Foodvalley en Spreidingswet

2. Bijlagen

Bijlage 1: Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen Opvang & Asiel Q1 2026

Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen opvang en asiel Q1 2026

Datum: 3 februari 2026

Onderwerp: Voortgang en ontwikkelingen opvang en asiel Q1 2026

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder J. van der Tak / J. de Heer / B. Wijnne

Mail behandelaar c.vanessen@barneveld.nl (Oek) p.valkier@barneveld.nl (azc) b.elshof@barneveld.nl (statushouders)

Samenvatting

Via deze raadsinformatiebrief brengen we u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van asiel en opvang in de gemeente Barneveld. We informeren u met enige regelmaat op deze wijze.

In deze raadsinformatiebrief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- 1) Oekraïneopvang
- 2) Voortgang realisatie asielzoekerscentrum (azc) Barneveld
- 3) Sub-regio Foodvalley en Spreidingswet

Doel

Informeren over ontwikkelingen i.r.t. opvang en asiel in de gemeente Barneveld.

Oekraïneopvang

Nieuwe (tijdelijke) gemeentelijke opvanglocaties

Eind 2025 is de omgevingsvergunning verleend die opvang van 25-30 Oekraïense vluchtelingen aan de Harskamperweg 22 in Kootwijkerbroek mogelijk maakt. Tegen dit besluit zijn vier bezwaren ingediend door omwonenden. Deze bezwaren worden zorgvuldig en via de reguliere procedure behandeld. Op 2 februari is gestart met de opvang van Oekraïense ontheemden op deze locatie. De noodzaak hiertoe is hoog. De lokale en landelijke opvang zit volledig vol en de instroom is onverminderd hoog. Ook heeft het openen van deze locatie ervoor gezorgd dat we gezinnen met kinderen een passendere leefomgeving kunnen bieden. Dit voorkomt dat er op de overige locaties een te hoge bezettingsraad ontstaat.

Verlenging huisvesting Veemweg

In december 2025 is een nieuwe omgevingsvergunning verleend die het mogelijk maakt om de opvang van Oekraïense vluchtelingen aan de Veemweg tot 31 december 2027 te continueren.

Verlenging huisvesting De Glind en Huize de Parel

De contracten voor onze twee grootste gemeentelijke opvanglocaties lopen tot maart 2026. Op dit moment voeren we contractuele gesprekken met de eigenaren van beide locaties. Beide eigenaren hebben de bereidheid uitgesproken om de opvang in ieder geval tot maart 2027 te continueren.

Einde RTB per maart 2027

In de verzamelbrief opvang Oekraïne van 28 november 2025 informeert minister Keijzer de Tweede Kamer over het volgende.

De tijdelijke bescherming op grond van de Europese RTB loopt af in maart 2027. Om rechtmatig verblijf daarna te borgen, is door het Ministerie een in tijd afgebakend transitiedocument uitgewerkt. Het betreft een driejarige tijdelijke reguliere verblijfsvergunning die ruimte biedt aan de ontheemden om zich voor te bereiden op terugkeer naar Oekraïne. Aan het transitiedocument is een geheel aan rechten, plichten en voorzieningen verbonden. De inzet hiervan is om het voorzieningenniveau voor ontheemden gedurende hun verblijf in Nederland te normaliseren, dat wil zeggen zoveel mogelijk in lijn te brengen met dat van andere ingezetenen. Zo kunnen ontheemden participeren in de samenleving en, zolang zij in Nederland verblijven, actief bijdragen aan de maatschappij. De inzet is gericht op zo groot mogelijke arbeidsparticipatie (61% van de volwassenen werkt nu al) en onderwijsdeelname voor wie dat kan. Voor arbeidsparticipatie geldt: bij voorkeur in krapsectoren en sectoren die relevant zijn voor de wederopbouw van Oekraïne. Wat het transitiedocument voor de huisvesting van Oekraïense ontheemden gaat betekenen is op dit moment nog niet bekend. Wel wordt gesproken over een overgang van “opvang” naar “wonen”. Met deze gedachtegang in het achterhoofd zal deze overgang een grote impact hebben op de wijze van huisvesting.

Voortgang realisatie asielzoekerscentrum (azc) te Barneveld

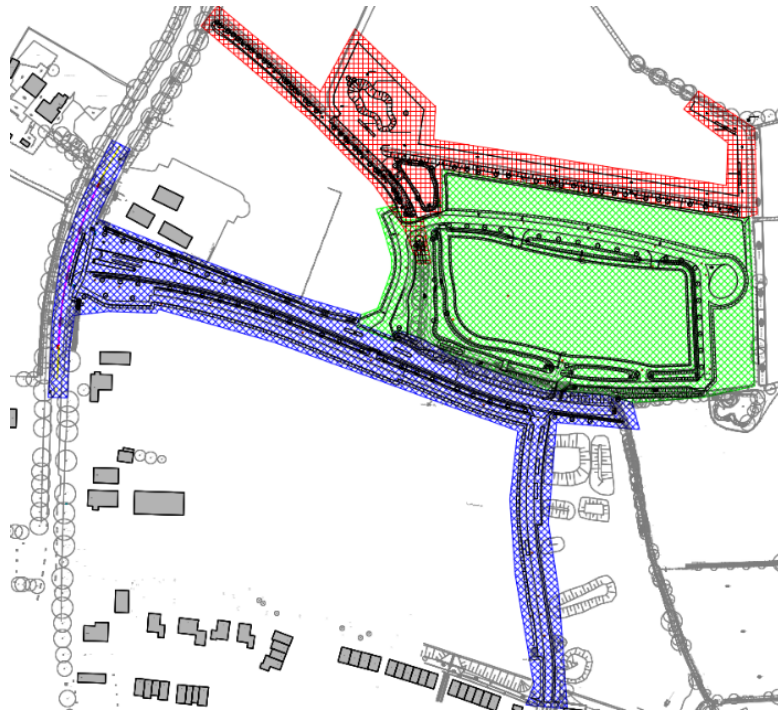
Beroep Tam-plan

Bij de Raad van State is één beroep ingediend tegen het TAM-plan. De Raad van State heeft nog geen datum voor een ‘zitting’ vastgelegd. Over de inhoud van het beroep kunnen wij geen informatie delen, vanwege privacyregels. Recent hebben wij een brief verzonden aan de Raad van State met het verzoek om het beroep versneld te behandelen. Dit, vanwege een landelijk aanhoudende behoefte aan opvangplekken, waardoor tijdige realisatie van opvanglocaties van groot maatschappelijk belang is.

Wij wensen daarmee dat er voor deze zaak met voorrang een zittingsdatum wordt ingepland.

Uitvoering werkzaamheden

Bijgevoegde tekening toont drie gebieden waarin de voorbereidende werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden.

Rode zone

Dit gebied vormt de ecologische zone waar diverse natuurmaatregelen worden uitgevoerd. Het betreft onder meer:

- de aanleg van hout- en knotwilgensingels;
- takkenrillen met marterkasten;
- het plaatsen van ;
- nestkasten voor steenuilen
- de aanleg van een poel.

Uitvoering: december 2025 – maart 2026.

Blauwe zone

Dit betreft de Laan van Verzet. Deze weg wordt aangelegd om de locatie van het asielzoekerscentrum bereikbaar te maken. Nadat het asielzoekerscentrum gerealiseerd is, maakt de gemeente het openbaar gebied woonrijp.

Uitvoering van de weg: eind juni. Woonrijp maken volgt in 2027.

Groene zone

Dit betreft de locatie van het asielzoekerscentrum. De gemeente maakt de gronden bouwrijp, zodat het COA daarna kan starten met de bouw. Het gaat om werkzaamheden zoals afgraven, ophogen, egaliseren, het aanleggen van infrastructuur en nutsvoorzieningen, enzovoorts.

Uitvoering: december 2025 – juni 2026 (afhankelijk van weersomstandigheden).

Uitvoering voorbereidende werkzaamheden

Aannemer Smink Infra uit Nijkerk is gestart met het transporteren en bewerken van grond in het gronddepot en het graven van sleuven. Half februari zaait de aannemer bloemrijke grasvelden in en start de aanleg van de riolering en de weg. De voorbereidende werkzaamheden lopen tot circa eind juni. In juni worden de wegen geasfalteerd en volgt de afwerking van de bermen.

Uitvoering realisatie asielzoekerscentrum

In augustus worden de gronden overgedragen aan het COA, zodat kan worden gestart met de bouw van het asielzoekerscentrum. Een planning van het COA daarvoor volgt in de komende maanden.

Informatieavond

In het voorjaar van dit jaar wordt een informatieavond gepland voor omwonenden van Bloemendal. Tijdens deze bijeenkomst wordt toelichting gegeven op de verdere ontwikkelingen en uitbreiding van de wijk Bloemendal. Aansluitend volgt een uitleg over de stand van zaken en werking van het azc. Deze informatieavond is uitsluitend toegankelijk voor omwonenden die als direct belanghebbenden worden beschouwd.

Veiligheid

Vorig jaar hebben we terugkerende signalen ontvangen over de ervaren onveiligheid bij het zeer donkere fiets/ en voetpad langs de hockeyvelden en het Oosterbospad van en naar de wijk Bloemendal in Barneveld. Dit fiets- en voetpad wordt intensief gebruikt. Naast deze meldingen speelt ook het bredere veiligheidsvraagstuk in de openbare ruimte een rol. In de landelijke en maatschappelijke discussie over geweld tegen vrouwen, (bijvoorbeeld femicide) wordt het belang van zichtbaarheid en sociale veiligheid in donkere routes nadrukkelijk benoemd. Dit benadrukt de noodzaak om hier verantwoordelijkheid te nemen.

Daarom hebben wij besloten om op korte termijn tijdelijke verlichting te plaatsen langs de sporthal Optisport naar de hockeyvelden, langs het Oosterbospad en aansluitend op de J. Van der Woerd Mollstraat (wijk Bloemendal). Deze verlichting wordt tijdelijk en proportioneel geplaatst, vooruitlopend op structurele keuzes en in afstemming met lopende procedures voor de uitbreiding van wijk Bloemendal. Het college acht deze maatregel passend vanuit het voorzorgs- en veiligheidsprincipe.

Sub-regio Foodvalley en Spreidingswet

Aangepast verdeelbesluit spreidingswet

Op 20 december 2024 verscheen het Verdeelbesluit Gelderland 2024. In dit Verdeelbesluit werd de wettelijke (asiel)opgave voor 2025 en 2026 vastgesteld. Aan het begin van 2025 is er vanuit diverse Gelderse gemeenten bezwaar gemaakt op het Verdeelbesluit Gelderland 2024. Ook de Commissaris van de Koning heeft namens de Provinciale Regietafel gereageerd op de wijze waarop deze verdeling tot stand is gekomen. Deze reactie is als bezwaar in behandeling genomen door het Ministerie van Asiel en Migratie.

Op 8 december 2025 verscheen er een beslissing op bezwaar. Minister Keijzer geeft aan dat zij het eerdere besluit herroept en dat zij de verdeling uit het provinciaal verslag toepast. Dit betekent voor de gemeente Barneveld dat de wettelijke (asiel)opgave voor de periode van 1 januari 2025 tot 31 december 2026 is gewijzigd. Onze opgave is nu 0 asielplekken.

Versnelde uitstroom nareizigers

De asielopvang staat landelijk zwaar onder druk. Het aanmeldcentrum in Ter Apel zit regelmatig boven de maximale capaciteit, mede door een hoge instroom van nareizigers (circa 400 per week). In de opvang verblijven inmiddels ongeveer 18.000 statushouders, waarvan zo'n 8.000 nareizigers. Gemeenten hebben hun totale taakstelling voor 2025 wel gehaald, maar niet alle gemeenten individueel, waardoor de druk bij het COA oloopt.

Om deze druk te verlagen gaat het COA nareizigers na hun aanmeldproces in Zevenaar tijdelijk (maximaal 6 maanden) onderbrengen in een hotel in of nabij de koppelgemeente. Gemeenten kunnen daarna de huisvesting overnemen en gebruikmaken van financiële regelingen zoals HAR+, doorstroomlocaties en de doelgroepflexibele regeling. Kosten voor gemeenten worden vergoed.

Belangrijke uitgangspunten zijn onder meer:

- Het gaat niet om extra taakstelling: nareizigers tellen mee in de bestaande gemeentelijke opgave.

- Plaatsing start bij gemeenten met een achterstand op hun taakstelling.
- Gemeenten worden minimaal twee dagen vooraf geïnformeerd en kunnen zelf tijdelijke huisvesting regelen.
- Afspraken over voorzieningen (zoals onderwijs) volgen bestaande kaders.
- COA betaalt de hotelperiode van maximaal 6 maanden; uitstroom naar huisvesting wordt samen met gemeenten onderzocht.

Gemiddeld stroomt een nareiziger binnen 166 dagen uit, waardoor de hotelperiode binnen die termijn past. Het COA is op 20 januari 2026 gestart met het plaatsen van nareizigers in hotels. Wij hebben op dit moment nog geen melding ontvangen van nareizigers die op deze wijze in Barneveld geplaatst gaan worden.

Gezien de druk op de asielketen is een aanvullende vraag tot opvang van vluchtelingen tot opening van het azc niet uit te sluiten, maar op dit moment is er geen sprake van een aanvullend verzoek van het COA.